

**Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un
pārvaldības konsultatīvās padomes
2025. gada 12. novembra sēdes
PROTOKOLS**

Rīgā

2025.gada 12.novembrī

Nr. 4.1-27e/1/2025

Sēdes sākums Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta 1419.telpā un *MS Teams* platformā plkst.14:30.

Ievērojot Ministru kabineta 30.09.2014. noteikumu Nr.592 “Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes nolikums” (turpmāk – nolikums) 30. punktu, 12.11.2025. notiek Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes (turpmāk – padome) sēde Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta (turpmāk – ZM ZD) 1419.telpā un *MS Teams* platformā, izskatot šādus darba kārtības jautājumus:

1. Par Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes priekšsēdētāja ievēlēšanas procesu saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumu Nr. 592 “Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes nolikums” (turpmāk – nolikums) 26. punktu;
2. Grozījumi Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumos Nr. 800 "Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 800), lai ieviestu Zvejas Kontroles regulas Nr. 1224/2009 (turpmāk – regula Nr. 1224/2009) 55. panta 3. punkta normu ar prasību no 2026. gada 10. janvāra reģistrēt elektroniskajā sistēmā Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes ūdeņos makšķerēšanā un zemūdens medībās iegūtos atsevišķu regulā norādītu zivju sugu lomus. Lomu reģistrēšanas un ziņošanas rīka funkcionalitāšu demonstrācija tīmekļvietnē www.makskeresanaskarte.lv;
3. Grozījumu priekšlikumi Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumos Nr. 799 “Licencētās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 799), lai precizētu tiesisko regulējumu, mazinātu ziņu iesniegšanas administratīvo slogu un efektīvāk izmantotu elektroniskās datu aprites dotās iespējas;
4. Dažādi.

Sēdē piedalās padomes locekļi un padomdevēji:

Normunds Riekstiņš – padomes sekretariāta vadītājs, ZM ZD direktors;

Inese Bārtule – padomes locekle, ZM ZD direktora vietniece;

Māris Lietuvietis – padomes loceklis, biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” pārstāvis, Alūksnes novada pašvaldības aģentūras “ALJA” direktors;

Agnese Neimane – padomes locekle, Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību interešu grupas (turpmāk – MVZMIG) vadītāja;

Ojārs Beķeris – padomes loceklis, Ūdeņu resursu apsaimniekošanas un aizsardzības interešu grupas (turpmāk – ŪRIG) vadītājs;

Aivars Ruņģis – padomes loceklis, MVZMIG un ŪRIG pārstāvis;
Jānis Lasmanis – padomes padomdevējs, Valsts vides dienesta Zvejas kontroles departamenta (turpmāk – VVD ZKD) Iekšējo ūdeņu kontroles daļas vadītājs;
Ruta Medne – padomes padomdevēja, “Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “BIOR”” (turpmāk – BIOR) Iekšējo ūdeņu un zivju resursu atražošanas nodaļas vadītāja.

Sēdē nepiedalās padomes locekļi un padomdevēji:

Ansis Bērziņš – padomes loceklis, biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” pārstāvis, Talsu novada domes priekšsēdētājs;
Daiga Vilkaste – padomes locekle, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Dabas aizsardzības departamenta direktore;
Juris Dančauskis – padomes loceklis, Zvejniecības interešu grupas (turpmāk – ZIG) vadītājs;
Jānis Pētermanis – padomes loceklis, ZIG pārstāvis;
Gita Strobe – padomes padomdevēja, Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas aizsardzības departamenta direktore;
Miks Veinbergs – padomes padomdevējs, VVD ZKD direktora vietnieks, Jūras kontroles daļas vadītājs.

Sēdē piedalās citi klātesošie:

Ivars Putnis – BIOR Zivju resursu un pētniecības departamenta vadītājs;
Haralds Plostiņš – BIOR Iekšējo ūdeņu un zivju resursu atražošanas nodaļas pētnieks;
Oskars Dančauskis – SIA “Staģis-1” pārstāvis;
Jānis Ābele – ZM ZD Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vecākais eksperts;
Elīna Ēķe – ZM ZD Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vecākā eksperte.

Sēdes gaita:

N.Riekstiņš norāda, ka tā kā pašlaik nav vēl ievēlēts jauns padomes priekšsēdētājs un viņš kā padomes sekretariāta vadītājs, atbilstoši padomes nolikumam vadīs šo sēdi.

Darba kārtības 1.punkts.

I. Bārtule informē, ka ZM saņēma biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” vēstuli, kurā tiek paziņots, ka darbam padomes sastāvā bijušā Salacgrīvas domes priekšsēdētāja D. Strauberga vietā tiek deleģēts Talsu novada domes priekšsēdētājs Ansis Bērziņš. Ņemot vērā to, ka D.Straubergs bija padomes priekšsēdētājs, padomei nepieciešams ievēlēt jaunu padomes priekšsēdētāju.

N. Riekstiņš norāda, ka attiecīgi šis jautājums par padomes priekšsēdētāja izvirzīšanu un ievēlēšanu būtu jārisina atsevišķā padomes sēdē, jo vispirms ir nepieciešams izvirzīt kandidātus, kas atbilstoši padomes nolikuma var būt no biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība”, MVZMIG, ZIG un ŪRIG pārstāvjiem.

I.Bārtule interesējas, kad un kā (klātienē vai attālināti) varētu organizēt padomes priekšsēdētāja ievēlēšanu.

A. Neimane komentē, ka interešu grupās jānoskaidro, vai un kurš būtu gatavs kandidēt. Būtu nepieciešams vienoties par laiku, līdz kuram var izvirzīt kandidātus un tad vienoties par nākamo sēdi, dodot šiem kandidātiem iespēju ierasties uz sēdi vai pieslēgties attālināti.

N. Riekstiņš norāda, ka ir iespēja balsot ar attālinātiem instrumentiem, tomēr jābūt skaidrībai, kā šāds instruments darbojas. Galvenais, lai būtu iespējams skaidri fiksēt balsojumu.

O. Beķeris jautā, vai padomes darbam deleģētais jaunais pārstāvis no biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” izprot zivsaimniecības nozares specifiku.

N. Riekstiņš informē, ka ZM sazināsies ar jauno padomes locekli A. Bērziņu, lai noskaidrotu viņa pieredzi zivsaimniecības jomā un iespējas arī potenciāli kandidēt uz padomes priekšsēdētāja vietu.

Par darba kārtības 1. punktu padome pēc notikušās diskusijas vienojas, ka no interešu grupām un biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” izvirzāmi padomes priekšsēdētāja kandidāti divu nedēļu laikā pēc sēdes protokola parakstīšanas un izsūtīšanas padomei. Tāpat padome vienojas, ka balsošana būtu jāorganizē nākamajā padomes sēdē hibrīdformātā (klātie + attālināta piedalīšanās) ar mērķi nodrošināt visu balsstiesīgo locekļu piedalīšanos. Pirms balsošanas uzsākšanas kandidāti tiks aicināti iepazīstināt ar sevi.

Darba kārtības 2. punkts.

I. Bārtule informē, ka pašlaik grozījumi MK noteikumos Nr.800 ir apstiprināšanas procesā, lai ieviestu regulas Nr. 1224/2009 55. panta 3. punkta normu ar prasību no 2026. gada 10. janvāra reģistrēt elektroniskajā sistēmā Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes ūdeņos makšķerēšanā un zemūdens medībās iegūtos atsevišķu regulā norādītu zivju sugu lomu. I. Bārtule skaidro, ka Eiropas Savienības (turpmāk – ES) mērogā Eiropas Komisija ir izstrādājusi elektronisko sistēmu atpūtas zvejas darbību reģistrēšanai “RecFishing”, kuras funkcionalitāte praktiskajā lietošanā varētu būt sarežģīta Latvijas makšķerniekiem un zemūdens medniekiem, kas zivis iegūs jūras piekrastes ūdeņos, ņemot vērā autorizācijas un datu ievades prasības. Tādēļ Latvijā netiks izmantota “RecFishing” sistēma, bet izveidots digitāls datu ievākšanas rīks uz tīmekļvietnes www.makskeresanaskarte.lv (turpmāk – sistēma) bāzes, tāpēc ka tā jau ir sabiedrībai pazīstama, pielāgota Latvijas apstākļiem un vienkārša lietošanā.

I. Bārtule aicina A. Neimani demonstrēt SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (turpmāk – LLKC) izveidoto sistēmas modeli.

A. Neimane prezentē sistēmu, uzsverot, ka tā pašlaik vēl ir izstrādes procesā. Sistēma tiek veidota, lai izpildītu regulas Nr. 1224/2009 prasības par atpūtas zvejā jūras piekrastē noķerto lomu datu ziņošanu. Makšķerniekiem un zemūdens medniekiem būs jāziņo par saviem lomiem 24 stundu laikā pēc to iegūšanas. Sistēmu plānots nodot sabiedrībai testēšanai pēc MK noteikumu Nr. 800 grozījumu apstiprināšanas.

Sistēma būs pieejama gan datoros, gan mobilajās ierīcēs, turklāt tās dizains pielāgosies dažādu ekrānu izmēriem. Personu autentifikācija notiks, ievadot personas kodu un makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību (turpmāk – makšķerēšanas) kartes numuru, gan drukātai, gan digitalizētai kartei. Ja personai nav makšķerēšanas kartes, tad būs jānorāda attiecīgais pieļaujamais iemesls (personas, kas jaunākas par 16 gadiem un vecākas par 65 gadiem, kā arī personas ar invaliditāti) un jāievada pieprasītie personas dati. Loma datus persona varēs ievadīt tikai par šodien vai vakardien, nodrošinot 24 stundu periodu loma datu ziņošanai. Zvejas vietas norādei paredzēts viegli lietojams meklētājs ar piejūras ciematu sarakstu, kas automātiski pēc tam grupēs datus pēc zvejas rajoniem. Sistēmā iestrādāta zvejas veidu (makšķerēšana vai zemūdens medības) un zivju ieguves rīku sinhronizācija – mainot zvejas veidu, automātiski mainās izmantojamie rīki.

Īpaša uzmanība pievērsta zivju sugu reģistrācijas funkcijām. Sistēmā iebūvētas loģiskās pārbaudes minimālajiem un maksimālajiem izmēriem, atļautajam zivju skaitam, zivju atlaišanas prasībai un automātiskai svara aprēķināšanai pēc garuma. Katrai zivju sugai būs informatīvs logs ar zivs attēlu un tai raksturīgajām pazīmēm (piemēram, lai atšķirtu

pleksti no zeltplekstes), kā arī spēkā esošajiem ierobežojumiem par izmēriem, daudzumiem un lieguma periodiem, kā arī iespēju atzīmēt paturamo zivju vai atlaisto zivju skaitu. Piemēram, reņģu un brētliņu reģistrācija būs vienkāršota – zivju daudzuma ievade tikai kilogramos.

LLKC komunikācijas plānā paredzēti detalizēti apmācību video par lomu datu ievadi un zivju sugu noteikšanu un atšķiršanu, kas lietotājiem būs ērti pieejami, ievadot sistēmā pieprasītos datus. Papildus plānota plaša sabiedrības informēšanas kampaņa visām sabiedrības grupām, īpaši bērniem un senioriem, piemēram, TV un radio raidījumos par makšķerēšanu, kā arī dažādos sociālo mediju kanālos. Turklāt lietotājiem būs iespēja novērtēt sistēmu un sniegt savus ieteikumus uzlabojumiem.

O. Beķeris izsaka bažas par lietotāju motivāciju sniegt datus, kā arī jautā, vai šī sistēma ir salīdzināta ar citām ES valstīm un ierosina lietot maksimāli vienkāršu sistēmu.

I. Bārtule uzsver, ka loma datu ziņošana ir obligāts pienākums atbilstoši regulai Nr. 1224/2009, bet Latvijas sistēma ir vienkāršāka par ES izstrādāto “RecFish” sistēmu.

J. Lasmanis norāda, ka sistēma tehniski nedrīkst būt tāda, kas pieļauj pārkāpuma izdarīšanu, piemēram, datu novēlotu ievadīšanu.

I. Putnis uzsver, ka sistēmā lietotājiem jābūt pieejamai informācijai par zivju sugu atšķirībām, piemēram, kā atšķirams lasis no taimiņa, kā arī piedāvā BIOR palīdzību bilžu un aprakstu sagatavošanā grūtāk atšķiramām zivju sugām.

A. Neimane komentē, ka BIOR palīdzība informācijas sniegšanā par zivju sugām būs ļoti noderīga, tomēr vienlaikus jāreķinās ar informācijas attēlošanas tehniskajām iespējām, piemēram, lietotāja telefonā, tāpēc uzsvars jāliek uz zivju sugu raksturīgākajām pazīmēm vai atšķirībām. Papildus plānoti arī skaidrojumi, kāpēc jāziņo par konkrētām sugām, kā tiks izmantoti iegūtie dati. Šajā sēdē mērķis bija parādīt, kāds ir šīs izstrādātās sistēmas modelis. Svarīgi, lai ziņotie dati ir maksimāli ticami un kļūdu iespējamība samazināta līdz minimumam.

N. Riekstiņš norāda, ka šie apkopotie dati tālāk tiks pārraidīti uz Latvijas zivsaimniecības integrēto kontroles un informācijas sistēmu (turpmāk – LZIKIS), lai tos nosūtītu Eiropas Komisijai (turpmāk – EK), turklāt EK tiks sūtīti ne tikai makšķernieku un zemūdens mednieku lomu dati, bet arī pašpatēriņa zvejnieku nozvejas, jo ES kontekstā atpūtas zveja ietver šīs visas darbības.

N. Riekstiņš uzsver, ka LLKC sadarbībā ar MVZMIG jānodrošina maksimāli visaptveroša un plaša sabiedrības informēšanas kampaņa par lomu reģistrēšanu un atgriezeniskās saites iegūšanu par veidojamās sistēmas atbilstību, lai izstrādājamā sistēma būtu, pēc iespējas, pieejamāka un draudzīgāka lietotājiem, ņemot vērā prasības, kas ir jāizpilda.

Par darba kārtības 2. punktu padome vienojas uzdot MVZMIG sadarbībā ar LLKC organizēt plašu sabiedrības informēšanu par jauno sistēmu, iegūt tās testēšanas periodā atgriezenisko saiti par sistēmas atbilstību sabiedrības vajadzībām un izvērtēt nepieciešamos uzlabojumus, ja tādi rodas sistēmas testēšanas fāzē.

Darba kārtības 3. punkts.

I. Bārtule iepazīstina ar ZM ZD un A. Neimanes rosinātajiem grozījumu priekšlikumiem MK noteikumos Nr. 799. Galvenais grozījumu priekšlikumu mērķis ir administratīvā sloga samazināšana – ziņošanas biežuma samazināšana apsaimniekotājiem, atskaišu iesniegšana caur LZIKIS nevis papīrā, bet elektroniski, nodrošinot operatīvu elektronisko dokumentu apriti. Iekļauti arī priekšlikumi precizējumiem par publisko piekļuves vietu un koordinātu norādīšanu, kā arī dažādi citi tehniski labojumi.

I.Bārtule ierosina MK noteikumu Nr.799 grozījumu priekšlikumus nodot izvērtēšanai interešu grupām.

A.Neimane ierosina uzlabot licencētās makšķerēšanas nolikumu saskaņošanas procesu, piemēram, tos nosūtot *e-adresē* vai arī, izmantojot kopīgotos dokumentus tiešsaistes kanālos (*Google Docs* vai *MS Teams*), kur visas iestādes var vienlaicīgi tos komentēt.

N. Riekstiņš skaidro, ka ZM jau tagad pieņem neformālu komunikāciju pirms nolikumu oficiālās saskaņošanas, bet formālā procedūra ar parakstiem joprojām nepieciešama juridisko prasību dēļ. ZM ir primārā saskaņotāja, jo praksē ir tā, kas visvairāk identificē kļūdas un trūkumus projektos. Vienlaikus varētu apsvērt nolikumu saskaņotāju kontaktpersonu saraksta izveidi ātrākai sākotnējai vai, ja nepieciešams, neformālai komunikācijai.

R. Medne norāda, ka BIOR nevar izmantot *Google* platformu iestādes drošības apsvērumu dēļ.

Sanāksmes dalībnieki diskutē, kāds būtu labākais risinājums nolikumu saskaņošanas procesa paātrināšanai.

Par darba kārtības 3. punktu padome vienojas, ka grozījumu priekšlikumi MK noteikumos Nr. 799 tiek nodoti interešu grupām izvērtēšanai trīs nedēļu laikā pēc padomes sēdes norises datuma. Komentāri un papildus priekšlikumi jāiesniedz padomes sekretariātam ZM.

Darba kārtības 4. punkts.

Padome izskatīja iesniegumu no MVZMIG un ŪRIG ar priekšlikumu palielināt zvejas tiesību nomas (zvejas rīku un nozvejas apjoma) maksu, pārskatot to lielumu. Pamatojums priekšlikumam – zvejas tiesību nomas maksas nav mainītas ilgu laiku, nepieciešami lielāki ieņēmumi Zivju fondam.

A.Neimane norāda, ka iegādājoties makšķerēšanas kartes, kā arī maksājot par licencētās makšķerēšanas licencēm Zivju fonda dotācijas veidošanai tiek ieskaitītas daudz lielākas summas nekā zvejnieki samaksā par zvejas tiesību nomu.

N. Riekstiņš argumentē un uzsver, ka nav korekti salīdzināt makšķerniekus ar zvejniekiem to atšķirīgās darbības specifikas dēļ. Makšķernieki nodarbojas ar pašpatēriņu vai makšķerē atpūtas nolūkā, kas nav uzņēmējdarbība. Turpretī zvejnieki piedāvā zivis tirgū visiem patērētājiem un veic uzņēmējdarbību, kurai ir arī attiecīgi ieguldījumi un izdevumi (kuģu ekspluatācija, degviela, zvejas rīku iegāde vai būve, algas, valstī noteiktie nodokļi), un nozvejojot zivis automātiski nepārvēršas tikai peļņā. Otrkārt, galvenā problēma ar maksu palielināšanu – visi ieņēmumi pašreizējos apstākļos nenonāk Zivju fondā. Arī makšķernieku maksājumi pilnībā netiek saņemti Zivju fonda dotācijas veidošanai. Palielināt maksas bez garantijas, ka nauda atgriezīsies zivju resursiem, būtu netaisnīgi un nedotu labumu ūdeņiem un zivju resursiem. Tāpēc ZM nav atbalstoša maksājumu paaugstināšanai ne zvejniekiem, ne arī makšķerniekiem, ja šie līdzekļi nav pilnībā pieejami Zivju fonda vajadzībām.

O. Beķeris ierosina salīdzināt arī Lietuvas un Igaunijas praksi, kur zvejas tiesību maksa mainīta 3-4 reizes kopš 2015. gada.

N.Riekstiņš norāda, ka katrā valstī ir sava pieeja un pamatojums zvejas tiesību nomas maksu noteikšanai, tāpēc salīdzinājums šeit īsti nav vietā. Vienlaikus norāda, ka ZM ZD izvērtēs nozvejas, ieņēmumus no zvejas un citus ar to saistītos rādītājus plašākas analīzes veikšanai, un tad sniegs padomei attiecīgu prezentāciju šajā jautājumā.

Par darba kārtības 4. punktu padome vienojas, ka ZM ZD sagatavos analīzi – pašreizējo ar zveju saistīto izmaksu apkopojumu – zvejas apjomus un ieņēmumus

pa sugām, zvejnieku izdevumus uzņēmējdarbības veikšanai, kā arī publiski pieejamo datu salīdzinājumu ar kaimiņvalstīm Lietuvu un Igauniju. Tāpat tiks novērtēta iespēja atšķirīga maksājuma pielietošanai komerciālajai un pašpatēriņa zvejai, un sagatavota informācija par pašvaldībām jau tagad dotajām iespējām zvejas tiesību nomas maksas palielināšanai to administratīvajā teritorijā esošajos ūdeņos. Sagatavotā prezentācija tiks sniegta un apspriesta nākamajā padomes sēdē.

Padomes sekretariāta vadītājs

N.Riekstiņš

Protokolēja

E.Ēķe

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU